

קדושת לוי

מתיקות פפרה

פנינים ~ סיפורים ~ תשובות

גליון מס' 119

פרשת כי תצא

הפטרה: "דני עקרה"

הדלקת נרות:	06:40	תל אביב	06:56	באר שבע	07:00	הזמנים לפי לוח
יציאת שבת:	07:52		07:55		07:53	"עיתים לבינה"

ווארט לשולחן שבת

מתורתו של רבינו הקדוש סגורם של ישראל
רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א

פניני האור החיים הקדוש

מי מולך עליך?

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שומע בקול אביו ובקול אמו ויסרו אותו ולא ישמע אליהם.

האור החיים הקדוש מבאר מדוע כתבה התורה 'איננו' שומע, ולא כתבה התורה בפשטות 'אינו' שומע.

אומר האור החיים התורה באה ללמד אותנו כלל גדול, כי האדם שממליך עליו את היצר הרע על ידי שנותן לו מקום, ושומע בקולו לעשות הרע בעיני ה', ליבו של אותו אדם לא פנוי לשמוע דברי תוכחה ודברי מוסר, דברי אלוקים חיים.

כיון שהיצר ששולט על אותו אדם, ועומד בפתח ליבו ודוחה כל דבר מוסר הרוצה להיכנס לליבו, משום שאינו רוצה שישפיע עליו, שלא יחזור בתשובה.

משל למה הדבר דומה למלך שיש לו ארמון גדול, ושומרי המלך הם ליסטים וגנבים, אלו לא יניחו לאף אדם הגון להיכנס להיות עם המלך, שמא יאמרו לו לסלק את אותם השומרים הנוכלים.

תפקידו של כל יהודי להיות שומר הפתח לליבו הטהור מפני אותו "זקן רמאי" שלא יתפוס את פתח ליבו של האדם מלחזור בתשובה ולעשות מעשים טובים בעיני ה'.

לעבודת ה' ושכרו יהיה כפל כפליים כי עיקר העבודת ה' היא שהאדם יעורר עצמו בזמנים הקשים לו בקיום המצוות ולימוד התורה.

הקדושת לוי מסביר את הפסוק הנ"ל על דרך הדרש בענין הזה.

"כי יקרא קן ציפור" ציפור מלשון 'צפרא' [בארמית 'בוקר'], ולפעמים התורה מאירה לאדם כשם שהבוקר מאיר לעולם.

'בדרך' בדרך ה' בקיום המצוות ובמעשים טובים. 'או בעץ' עץ החיים זוהי התורה הקדושה.

'והאם רובצת על האפרוחים' השפע של הקדושה וההתעוררות באים על האדם מלמעלה כמו שהאם רובצת על הבנים שמשפיעה עליהם כל טוב, והם לא עושים שום מאמץ משלהם.

אף על פי כן 'לא תקח האם על הבנים' אל תסמוך על עבודת ה' הזו בלבד. אלא תוסיף בזמנים הקשים מאמץ משלך, בתורה ובמצוות ובעבודת ה'.

'למען ייטב לך' שעל ידי העבודת ה' הוא מתווסף לה' תענוג גדול, וייטב לך לחיי העולם הבא.



כי יקרא קן ציפור לפניך, בכל עץ או על הארץ אפרוחים או ביצים והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים

כל אדם ההולך בדרך ה' ומתאמץ בעבודתו חש כי יש זמנים של התעוררות הלב שהנה הלב פתוח כדי ללמוד תורה לקיים מצוות, הכל הולך בקלות בדרך הקלה, אולם יש זמנים שהאדם צריך לעורר את עצמו לעבודת ה', ואם הוא לא יעשה מעשים כדי להתקרב להתקדש וליטוהר ח"ו ליבו מושכה כלפי מטה.

זמנים אלו באים על האדם כיון שלפעמים יש 'התעוררת דלעילא' שולחים לאדם התעוררות הלב מהשמים של עבודת ה' ויראת שמים. אולם הזמן השני הוא זמן שהקב"ה רוצה שהאדם יעורר את עצמו

נפלאות המדרש

מדרש תנחומא

"שלח תשלח את האם" זה שאמר הכתוב "מכל משמר נצור לבך", אמר ר' אבא רמ"ח מצות [עשה] בתורה כנגד [רמ"ח] איברים שבאדם, שכל אבר ואבר צווה על האדם ואומר "עשה בי מצוה שנחיה בזכותה ותאריך ימים". ושם "המצות לא תעשה, כמנין ימות החמה, שבכל יום חמה זורחת עד שהיא שוקעת, אומרת וצווחת לאדם "גוזרני עליך במי שהגיע ימים ליום זה, אל תעבור בי את העבירה הזאת, ואל תכריע אותי, ואת כל העולם לך חובה".

"זכור את אשר עשה לך עמלק וכו' אשר קרד". ר' נחמיה אמר קראד ממש! [פירוש: קרא לך תצא אלי] ומה עשה עמלק? ירד לארכיון של מצרים, ונטל טימוסיהו [מגילת יוחסין, מי היה אחיו של 'ראובן' וכדו'] של שבטים, שהיה שמם חקוק עליהם במתכונת הלבנים [שעבדו בהם המצרים], והיה עומד [עמלק] מחוץ לענן, והיה קורא להם, "ראובן שמעון לוי, פוקו דאנא אחיכון, ובעינא למיעבד עמכון פרקמטיא".

[היה קורא לראובן "ראובן, אני אחיך תצא מהענן אני רוצה לעשות איתך עסקים"] כיון שהיו יוצאין [שהיו חושבין שאחיהם נמצאים בחוץ], היה הורג אותם.



"לדברך, מצבו הקונגטיבי של אביך טרם פטירתו היה מצוין. האם פגעת בו אי-פעם?". "האמן לי ר' אהרון, חוץ ממשכונות ילדות אינני מצליח להיזכר בדבר!". מרגלית שאל לעיסוקו. "אני אברך הלומד בכולל", השיב האיש. "אבי אהב את העובדה שאני היחיד מבין בניו שנשאר בין כותלי בית המדרש, והעניק לי מלגה חודשית קבועה". "כמה ילדים יש לך?" "שנים-עשר, בלי עין הרע. כולם כבר נישאו, ברוך השם. האחרון התחתן לפני כשלוש שנים". "האם אביך עזר לך בנישואי הילדים?"

"בוודאי. לכל אחד במשפחה נתן אבי עשרת אלפים שקלים, ולי נתן נוסף על כך חמישים אלף דולר לכל חתונה, מאחר ששאר אחיי היו מסודרים כלכלית ואילו אני חייתי בדוחק. ואגב, לפני שלוש שנים אבי ביטל את צוואתו הראשונה וכתב את זו השנייה. לא ידוע לנו מה תוכנה של הראשונה".

חיוך קל נמתח בזווית פיו של הרב מרגלית, והוא אמר: "חמישים אלף דולר כפול שנים-עשר מסתכמים לשש מאות אלף דולר. בתוספת המלגה החודשית יוצא שקיבלת יותר משלושה מיליון שקלים, בעוד יתר אחיו התחלקו יחדיו באחד-עשר מיליון שקלים. לפי החשבון הזה נמצא שקיבלתי בדיוק פי שניים מכל אחד ואחד מאחיי!....". צמרמורת אחזה באיש. אכן, בכך הכול קיבל פי שניים מכולם!

דמעות הקלה פרצו מעיניו. "אם כן, מדוע אביו לא כתב זאת בצוואה? מדוע נגזר עליי להתבזות לפני כולם?", מלמל. "אביך הניח שתבין זאת", הסביר הרב מרגלית. "מטבע הדברים יש לאדם הכרת הטוב, והוא זוכר את מי שעזר לו, ובוודאי כשמדובר באביו. נראה שאביך החליט לשנות את צוואתו אחרי שסיימת לחתן את ילדיך, כשסיים לתת לך, כהוראת התורה, פי שניים משאר ילדיו".

"ייתכן שלא רצה לכתוב זאת בפירוש, כדי שלא לעורר את קנאת האחים. הוא ציפה שתבין זאת בעצמך...". נהרה עלתה על פני בני הזוג. האיש אמר לאשתו כי עליהם לערוך סעודה מיוחדת לכל בני המשפחה, ובמהלכה יספר את הדברים ויזכיר לכולם עד כמה נהג אביהם כראוי "יהיה בזה כיבוד אב גדול", אמר הבן, "וגם דיבורי הלשון הרע אליו או עליי ייפסקו". "עלינו לחפש תמיד את נקודת הזכות", מסכם הרב מרגלית. "גם אם לא הצלחנו, עליו לנסות שוב ושוב, משום שתמיד הנקודה הזאת קיימת".



הרב אהרון מרגלית, שספרו ('אתהלך') המגולל את סיפורו האישי, הרטיט לבבות ברחבי העולם כולו, סיים את הרצאתו. נושא ההרצאה באותו ערב, בשנת תשע"א, היה על הקשר שבין הורים לילדיהם ועל החובה המוטלת על הילדים להעריך את השקעת ההורים בהם.

המשתתפים בהרצאה הקיפו את הרב מרגלית בשאלות, והוא השיב בסבלנות על כל שאלה. כשסיים פנה לעבר רכבו. בחניון עמדו שני בני זוג והמתינו לו.

"נהניתי מאוד מההרצאה", פתחה האישה, "והחלטתי להתקשר לבעלי כדי להזמין בך בסוגיה משפחתית כאובה". בעלה של האישה סיפר כי הוא בן בכור מבין שמונה אחים ואחיות. אביו, שהיה בעל ממון, נפטר לפני כחודשיים. האב היה אדם מסודר ומחושב. את צוואתו הפקיד בידי רב בית הכנסת. את הצוואה צילם בשמונה עותקים, וכל אחד ואחד מהם חתום בחתימת ידו. הוא ביקש מהרב שאחרי מותו ימסור את הצוואה לילדיו.

אחרי ה'שבעה' מילא הרב את בקשת הנפטר. הוא זימן את כל הילדים והקריא להם את הצוואה. האב פירט את נכסיו, שהסתכמו ב-11 מיליון שקלים. את הכסף הורה האב לחלק שווה בשווה בין שבעת ילדיו שאחרי הבכור. לבכור עצמו לא הוריש מאומה...

הילדים עיינו בעותק שנמסר לכל אחד ואחת מהם. כתב היד היה בהיר, נקי ומסודר. ניכר היה שהדברים נכתבו לאחר מחשבה, ביישוב הדעת. המשפחה הייתה בהלם. הבן הבכור לא ידע את נפשו. איך זה ייתכן? מדוע יקופח חלקו? אחת האחיות הציעה להתעלם מהצוואה ולהתחלק ברכוש בשווה, אך הבכור סירב ואמר שיש לקיים את רצון אביו.

"אינני מבין מדוע ציווה כך", אמר האיש בקול שבור לרב מרגלית, "הלוא הייתי הבן האהוב והקרוב אליו"... שעה ארוכה שפך הבן את ליבו. "אני מוותר על הכסף, אבל רוצה להבין למה? איך אבי עשה לי דבר כזה?! המחשבות האלה אינן מניחות לי". הרב מרגלית האזין לדברים בתדהמה. הוא עיין בצוואה, לאורו של פנס הרחוב, וראה כי אכן היא כתובה בשיקול דעת מלא. מה יאמרו? איך יוכל לסייע לאדם השבור העומד מולו? ופתאום נצנצה קרן אור במחווה. "אביך היה אדם חכם ומסודר, וחייבת להיות סיבה טובה להחלטתו", אמר. "בוא ננסה לחשוב יחד". "אדרבה!", השיב הבן.



עקבתא דמשיחא

"איני חפץ בכאלו חיילים וסילק אותם מהמשמר!"

אומר החפץ חיים כך אנו בדור שלפני המשיח, עקבתא דמשיחא שהרי כל הסימנים התקיימו בנו, א"כ יש לכל אדם להזדרז בתשובה, קודם ביאת משיח, שהרי בן דוד בא בהיסח הדעת, וברגע אחד אדם יכול לאבד את כל עולמו, ומאידך ברגע אחד של תשובה אדם יכול לזכות בכל עולמו.

הנה אנו עומדים בחודש אלול בזמן תשובה, על כל אדם ואדם לנצל את הרגעים היקרים האלו, קודם שיבואו ימים אשר אין בהם חפץ ימים שלא יכול לחזור בהם בתשובה, ולקנות את עולמו ברגע אחד של תשובה אמיתית.

שבת שלום ומבורך!!

והמשיח הדבר במשל נפלא, על פלוגת חיילים שישמעו כי המלך בכבודו ובעצמו בא לבקר בבסיסם, כל הבסיס היה על גלגלים, כל חייל סידר את מקומו, הכל לכבוד הוד מלכותו, בכדי שמתי שיבוא מלך יראה אותם מכובדים וישמח בליבו.

והנה ביום ביקור המלך השכימו החיילים ונעמדו בשורה מסודרת לקבל את הוד מלכותו, אך התעכב המלך והתארכה העמידה בפתח הבסיס, לאחר שעמדו החיילים זמן רב אמר אחד החיילים אלך לי הצידה בכדי לפוש, ולתת מנוחה לרגלי. אך למרבה הצער והעוגמת נפש לאחר רגעים מספר המרכבה של הוד מלכותו הופיעה בפתח הבסיס, ומקום החייל נפקד.

כעס המלך ואמר הרי אני מגיע פעם בכמה שנים ואותו חייל מזלזל בי ולא מצפה לבואי?

החפץ חיים בספרו זכור למרים (פ"ד) על הפסוק בקהלת (י"ב) "וזכור את בוראך בימי בחרותיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה [פירוש: קודם שיבואו] והגיעו שנים וגו'".

אמרו חז"ל ימי הרעה, אלו ימות המשיח שאין בהם לא זכות ולא חובה, והכוונה שהרי כל אחד מעם ישראל מצפה לישועה שתבוא בכל רגע ורגע, אך כמה שאנו מחכים לגאולה, אנו צריכים לדעת כי אלו יהיו ימים שאת הנעשה לא ניתן להשיב.

ומה שאדם הספיק קנה לו, ומה שאדם לא לקח ולא חטף בימים אלו לא יוכל להשיג גם בעד כל הון שבעולם. א"כ חייב אדם לעשות תשובה קודם שיגיעו ימות המשיח. כי כאשר יקוים בנו - פתאום יבוא משיח - כבר לא נוכל להשיב את אשר נעשה.

"מת מצוה הכל קרוביו"
לעילוי נשמות צבי הערשל בן ר' מאיר ז"ל (שמונה בשם גרישה).
שלא זכה להקים בית בישראל יום פטירתו י"ח אדר.
המנוח ז"ל היה שומר הציון של הרה"ק רבי לוי יצחק
מבארדיטשוב זצוק"ל זיע"א,
בעל קדושת לוי וסגנון של ישראל, מצוה להרבות בלימוד
ובמעשים טובים לעילוי נשמות.

להקדשת העלון
לעילוי נשמות / לרפואה / להצלה /
לזיווג הגון וכן להפצת העלון
0533129480
לרשימת התפוצה במייל:
yhw2618@gmail.com

מקור
ההצרכה
תשמישי קדושה ויודאיקה
לשכת הגהה סת"מ מהדריין
בדיקה ושיפוץ תפילין מהיום להיום - בדיקת מוזוות
- מכירת תפילין מוזוות מגילות ועוד
דוד ילין 22 ירושלים
052-7660111